

ЩО В АКТИВІ ЕДИСОНІВ?

Певно, зайве доводити, що сьогодні мало бути виконавцем (нехай і відмінним) чужих задумів, ідей. Сучасне виробництво, взагалі сьогоднішній день, вимагає ініціативи, творчого пошуку і, якщо можна так сказати, роботи на перспективу. Адже все те, що нині нове й прогресивне, завтра не задовольнить наших потреб, зрослих вимог. І коли вже мова зашла про майбутнє виробництва, то воно в першу чергу залежить від тих, кого ми не без підстав називаємо едісонами, — від винахідників і раціоналізаторів.

За роки десятиї п'ятирічки кількість учасників Всесоюзного огляду науково-технічної творчості молоді на Кіровоградщині зросла з 10 тисяч до 20 тисяч чоловік. Лише в місті Олександрії юнаки і дівчата, котрі навчаються в школах молодого раціоналізатора, подали понад 230 раціоналізаторських пропозицій, економічний ефект від впровадження яких становить 138 тисяч карбованців. В авангарді боротьби за технічне переозброєння виробництва йдуть молоді новатори виробничого об'єднання «Олександріяугілля». 16 раціоналізаторських новинок гірників було представлено на республіканській і всесоюзній виставках. Вони удостоєні високої оцінки спеціалістів. А бригадир бригади електрослюсарів шахти «Світлольська» Микола Сасенко в нинішній п'ятирічці залісав на свій рахунок 23 впроваджені пропозиції з економічним ефектом 17,6 тисяч карбованців.

Плідотворно працюють молоді едіسونи на Кіровоградському заводі тракторних гідроагрегатів, Світловодському заводі чистих металів, Побузькому нікелевому заводу, в Кіровоградському інституті сільськогосподарського машинобудування, Гайворонському ССПТУ № 5.

Простежується така закономірність: ефект новаторської роботи комітетів комсомолу і рад ВЛФР. На тому ж Побузькому нікелевому заводі діють чотири школи молодих раціоналізаторів, стіггазета «Металург» випускає спеціальну сторінку «Технічна творчість молоді», широко пропагується досвід кращих новаторів. Усією цією роботою керує заводський штаб НТТМ.

А ось протилежний приклад. На «Червоній зірці» припинили свою діяльність школи молодого раціоналізатора. Результат: нинішнього року, порівняно з цим же періодом 1978-го, кількість молодих учасників раціоналізаторського руху зменшилась на 1,3 процента. Відповідно й бідніший їхній внесок у копилку економії підприємства. Те ж можна сказати і про комбінат «Кіровоградвужбуд», чавуноливарний завод, Світловодське автотранспортне підприємство і т.д.

Напрсшується висновок: раціоналізаторський рух — не стихійна, не тимчасова кампанія. Це важлива діяльність (додамо: спільної роботи, що вимагає тісних контактів) рад ВЛФР і комітетів комсомолу.

Тільки в тісній взаємодії рад і комітетів можна підвищити якість роботи шкіл молодого раціоналізатора. Не секрет, що на заняттях мало приділяється уваги правовим питанням раціоналізаторської діяльності. Плани роботи цих шкіл нерідко складаються без урахування актуальних проблем, що стоять перед підприємствами.

Окремої розмови заслуговує проблема залучення ширших мас молоді до новаторської діяльності. Інтерес тут і чисто економічний, і моральний.

Це дуже важливо — готувати юнаків і дівчат до розв'язання проблем, які висуне перед ними день наступний.

Славою окрилені

Учора в республіці зачинився Тиждень фізичної культури і спорту, присвячений 35-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників.

На Кіровоградщині в ці дні було проведено багато масових турнірів, спартакіадних змагань, на яких молоді спортсмени зустрілися з фронтовиками. Близько 700 юнаків і дівчат Кіровоградського ПТУ № 4, склавши залік з фізичної та військово-технічної підготовки, відідали меморіальне кладовище,

де поховані визволителі міста. Обласна рада ДСТ «Динамо» провела турнір з боротьби дзю-до, перед учасниками змагань виступив ветеран війни П. Ф. Пирогов. Високий фізичний гарт продемонстрували понад 1100 студентів педінституту під час легкоатлетичного кросу.

У більшості колективів фізкультури області під час Тижня читалися лекції про розвиток фізкультури й спорту в нашій країні про підготовку радянських спортсменів до Олімпіади-80.

ТРУДОВА ВАХТА

РАПОРТУЮТЬ СВЯТУ

Першим серед молодих виробничників кіровоградського заводу «Цукрогідромаш» виконав завдання чотирьох років п'ятирічки токар комсомолець Микола Фоменко. Успіху він досяг завдяки високій продуктивності праці, впровадженню кількох своїх раціоналізаторських новинок. Це приєскорило швидкість об-

робки деталей до гідронасосів.

Наслідуючи приклад Фоменка, достроково справлялися з виробничими планами 4-х років слюсар молодий комуніст Віктор Гасаренко, формувальник ливарного цеху комсомолец Олександр Воронов, водій автонавантажувача кандидат у члени КПРС Анастасій Рябов.

Свої здобутки молоді трудівники заводу присвятили 62-й річниці Великої

Жовтневої соціалістичної революції.

М. ПОРТНОЙ,
інженер-технолог, секретар комсомольської організації заводу «Цукрогідромаш».

В РАХУНОК НАСТУПНОЇ П'ЯТИРІЧКИ

СВІТЛОВДСЬК. Чотири комсомольсько-молодільних колективів промис-

лових підприємств міста вже рапортували про дострокове виконання завдань п'ятирічки. В їхньому числі бригади плавильників Миколи Петрова і Володимира Смагіна із заводу чистих металів.

Найбільше вперереджає графік колектив Петрова. Микола, наприклад, працює в рахунок червня 1982-го. А на трудовому календарі всієї бригади травень цього ж року.

Успіху передові плавильники добиваються тим,

що у них вищий, ніж у колег, вихід придатної для подальшої роботи продукції.

Комсомольсько-молодільна бригада Миколи Петрова вирішила до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна виконати завдання двох років наступної п'ятирічки.

П. СОКУРЕНКО,
громадський кореспондент «Молодого комунара».

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Консервний цех Добро- величківського консервно-го заводу. Комсомольсько-молодільний колектив тут працює уже в рахунок останнього року п'ятирічки.

На знімку ж: майстер цеху комсомолка Валентина КУХОЦЬКА (вгорі ліворуч); мікробіолог заводської лабораторії Ніна МУСІЙ (вгорі праворуч); Валентина ЛЕВИЦЬКА, як і її подруги по зміні, щодня виконує зміни на 120—130 процентів.

Фото В. ГРИБА.

КОМСОМЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

В Ульяновській середній школі № 1 відбулась комсомольська конференція на тему: «Як ми виконуємо ленінський заповіт «Учитися комунізму»».

Відкрила конференцію комсорг 9-Б класу Наташа Грохольська. Секретар парторганізації школи Л. М. Бабій розповіла про славі віки комсомольського літопису. Історичний виступ В. І. Леніна на комсомольському з'їзді і його промову «Завдання спілок молоді». Про те, як комсомольські школи втілюють у життя ленінські заповіді, говорили у своїх виступах Оля Пойманова, Сергій Баранов, Оксана Заліська, Світлана Богданава, Світлана Бубон.

Нині у школі триває активна підготовка до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Оголошено похід за габітом і мірні знання, в усіх класах групово вивчається біографія засновника першої в світі соціалістичної держави. Шкільний Ленінський музей поповнюється новими експонатами, надісланими школярам з музеїв Польщі, Чехословаччини, Болгарії, НДР.

К. БЕРЕЖОН.

У Президії Верховної Ради Української РСР

За заслуги в розвитку музичного, театрального та хореографічного мистецтва Президія Верховної Ради Української РСР своїм Указом від 18 жовтня 1979 р. присвоїла почесні звання народного артиста Української РСР, заслуженого діяча мистецтва Української РСР, заслуженого артиста Української РСР, заслуженого працівника культури Української РСР, в тому числі по Кіровоградській області:

Заслуженого діяча мистецтва Української РСР

Еремьку Василю Георгійовичу — головному художникові Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру імені М. Кропивницького.

Заслуженого артиста Української РСР

Дронові Валентині Іванівні — артистці Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру імені М. Кропивницького.

Кіровоградська обласна бібліотека ім. П. К. Крушельницького
Інв. №

Контрольний екземпляр

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XX № 126 (2698) СУБОТА, 20 ЖОВТНЯ 1979 РОКУ. Газета виходить з 1939 року Ціна 2 коп.

ПЛЕНУМ ОБКОМУ КОМСОМОЛУ

Вчора в актовому залі Кіровоградського міськкому Компартії України відбувся пленум обкому комсомолу. В його роботі взяли участь перші секретарі міськкомів та райкомів комсомолу, завідувачі організаційними відділами міськкомів та райкомів Компартії України.

З доповіддю «Про стан і заходи по дальшому по-

ліпшенню добору, розстановки і виховання заільних працівників і виборно-го активу обласної комсомольської організації у світлі рішень XXV з'їзду КПРС, XVIII з'їзду ВЛКСМ, листопадового (1977 р.) пленуму ЦК Компартії України» виступив перший секретар обкому комсомолу О. О. Скілько.

Пленум розглянув та кож питання про роботу обкому ЛКСМ України по виконанню критичних завдань і пропозицій, висловлених на XX обласній комсомольській звітно-виборній конференції, та про скликання XXI обласної комсомольської звітно-виборної конференції.

У роботі пленуму взяли участь заступник завідувачого відділом органі-

заційно-партійної роботи обкому Компартії України М. О. Сухомлин, відповідальний організатор ЦК ЛКСМ України І. О. Шевченко, завідувачий сектором профтехосвіти ЦК ЛКСМ України Г. О. Андрощук.

У роботі пленуму взяв участь і виступив на ньому секретар обкому Компартії України Ф. П. Дзядух.

(Звіт про роботу пленуму буде надрукований у вівторок, 23 жовтня).

ГОСПОДАР ДЕРЕВА НЕ ЛАМАЄ

Щедрий, працелюбний і величний ліс Зайдіть до нього, і він почастує вас суніцями, малиною, горіхами, напоїть джерельною водою та безровним соком, подарує чудові пісні птахів... Чарівник-ліс може зробити вас поетом, музикантом, художником.

Наче гігантська фабрика, ліс виробляє кисень, деревину та інше. Він одягає людей у гарні хутра і зручний синтетичний одяг, лікує цілющими травами. Ліс оберігає джерела та ріки від обміління, а землю — від ерозії.

Треба пам'ятати, що благополуччя людини на землі залежить від того, наскільки багатим буде рослинний світ. Учені підрахували, що для забезпечення лише однієї сучасної людини протягом усього життя житлом, меблями, книгами, газетами, олівцями тощо необхідно зрубати... 400 дерев.

Завдяки хімії люди навчилися виготовляти з деревини понад 30 тисяч найрізноманітніших виробів. Велику цінність для народного господарства становлять тирса та хвоя. Із хвої виробляють спирт, а з тирси — вітамінне борошно, напір тощо.

Вироби, які відслужили свій строк — цінна сировина для нашої промисловості. Продукція з макулатури в 1,5—2,5 рази дешевша, ніж із звичайних матеріалів. Одна її тонна дозволяє зекономити для народного господарства чотири кубометри цінної деревини і таким чином скоротити рубку лісів — національного багатства країни.

На жаль, у нашій області утилізація макулатури знаходиться далеко від належного рівня. Систематично збирають макулатуру лише школярі. Відсутні

приймальні пункти макулатури, немає спеціальних контейнерів для неї, встановлених у дворах. Макулатуру викидають на смітники, спалюють.

Ліс потребує уваги, турботи, постійного захисту з боку людини. Охороняти природу — це зовсім не означає залишити її недоторканою. При раціональному використанні і охороні вона дозволить людині одержувати максимальну кількість благ. Господар ніколи не рубає фруктові дерева в садах, щоб дістати їхні плоди. Але є громадяни, які дозволяють собі ламати гілки з ягодами обліпихи та черемхи. А фруктові дерева, посаджені вздовж доріг, ліси та берези? Вони потребують особливого піклування.

Мабуть, треба поширити сферу діяльності добровільних народних дружин та міліції на зони підпорядкування. А вже на зоні природи відпочиває все більше і більше людей. У лісах, лісосмугах можна бачити компанії, які пиячать. Добряче захмелівши, люди втрачають контроль над своїми вчинками, завдають непоправної шкоди природі.

Кожне дерево — це народне багатство. Для того, щоб його виростити, потрібно багато праці і часу. Треба притягати до відповідальності за покличене або знищене дерево. А викувувати любов до наших лісів, полів, рік треба з наймолодшого віку в сім'ї, школі, піонерському таборі. Чим більше молоді стане на захист рідної природи, тим багатшою буде вона, а наше життя — красивішим.

Т. ЗЕЛЕНЕВА,
студентка Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна.

СПОГАД

Щоб не плакала пташка

У дитинстві я дуже любив бабині казки. До мене приходив сусідський хлопець Павло, старший років на три, і ми годинами слухали їх.

Розповідала баба про хитру злодійку-сороку, про галку, яка вирядилась у біле пір'я, щоб наробити людям лиха, лелеку, що колись був людиною, але за непослух бог зробив його птахом, про сову, котра віщує смерть, про горобців, які завинили тим, що крадуть зерно...

Чомусь у бабиних казках усі птахи були лихими, і це викликало в нас бажання помститись їм. Я

знав, що в нашій клуні знайшли собі притулок горобці. Ми озброїлись доброю палицею і вирішили зруйнувати гнізда.

Посипались соломом, пір'ям, горобині яйця. Нам вдалось зруйнувати два гнізда, які були нижче. Потім Павло виліз на дах, дістав з гнізда четверо яєць, поклав собі за пазуху і... сторч головою полетів униз. На наш крик прибігла моя мати, а незабаром з'явилася і тітка Марія, мати Павла. Мене загнали у хату, товаришеві допомогли дійти додому.

Увечері батько провів зі мною відповідну бесіду,

найпереконливішим аргументом у якій був його широкий ремінь. Належну виховну роботу провели і з Павлом, який три дні не виходив з хати.

Та не це змусило нас замислитись над своїми вчинками, а мамині сумовиті очі, яка говорила, що за зруйнованим гніздом пташки плачуть, що їм ніде сховатися від негоді, ніде спати, відпочити.

Ми були дітьми, тому саме мамині слова були найпереконливішими. І ми з товаришем почали придумувати до життя пернатих. Швидко зрозуміли, що нічого, крім користі, вони

людям не приносять. Ми почали помічати, що дрозди, наприклад, живуть у лісі на першому «поверсі», сороки — на вищих. Нам однаково подобались і простенька пісня горобця, і журлива — дикого голуба, і веселі дзвінки переливи щиглика. Бо кожен птах у своєму «жанрі» — неперевершений мастак.

І ми поступово усаїдомили, що треба охороняти пташок — кращих помічників людини, будувати їм житло, взимку підгодувати.

Минуло ледь не півстоліття, а мені й зараз соромно за той випадок з горобцями...

Л. РЕШЕТНИК,
пенсіонер.

м. Кіровоград.

● ЛІС — КЛADOVA
НАРОДНОГО
ДОСТАТКУ

● УРОК НА ВСЕ
ЖИТТЯ

● ЩО ВИВЧАЄ
«ГЛОБУС»!

● ЦІКАВЕ У СВІТІ
ПРИРОДИ

Незабаром юні географи з тридцятьої школи міста Кіровограда відзначать 12-ту річницю наукового товариства «Глобус». Добрі справи членів товариства знають далеко за межами області, республіки. На недавній Всесоюзній науковій конференції юних географів при Географічному товаристві СРСР, що відбулася в Києві, реферат члена «Глобуса» «Надра Кіровоградщини» удостоєний Диплома II ступеня. Протягом багатьох років вони проводили науково-дослідницьку роботу, організували екскурсії, бесіди з працівниками підприємств, кращими виробничниками, збирали колекції, детально вивчали природні ресурси рідного краю. На цій основі узагальнили і систематизували зібрані матеріали комсомольці-старшокласники Валентина Баркова, Ірина Варанова, Тетяна Кранчук, Віктор Попоменко, Наталія Прудюк, Світлана Духовна, Тетяна Волкова, Ігор Гуйван, Лариса Шогстова та ін. Велику допомогу в цьому подав юним дослідникам природних багатств кандидат геолого-мінералогічних наук В. Г. Руневич.

ТЕПЛО І СВІТЛО — В ПОДАРУНОК

На знімку: член наукового шкільного товариства «Глобус» Ірина ВАРАНОВА. Фото С. КОРНІЄНКО.

У геологічній будові Кіровоградської області виділяються два поверхи геологічних утворень. Нижній поверх складається з кристалічних порід, яким близько двох мільярдів років. Це — граніти, гнейси та ін. Верхній поверх представлений пухкими відкладеннями ближчих до нас часів: глиною, піском, бурим вугіллям, мергелем, трепелом. Надра Кіровоградщини багаті різноманітними горючими, металічними корисними копалинами.

За запасами, якістю і сприятливими умовами добування бурого вугілля Кіровоградщина займає перше місце на Україні. Велика кількість родовищ його знаходиться в північно-східній частині області. Всім нам добре відомі Семенинське-Олександрійське, Морозівське, Бандурівське,

Верболюзівське, Овсяно-Михайлівське, Мошоринське, Світлопільське, Новопразьке, Золотарівське, Миронівське та інші родовища. Звідти, з підприємств виробничого управління «Олександріявугілля», буре вугілля йде до споживачів усієї країни.

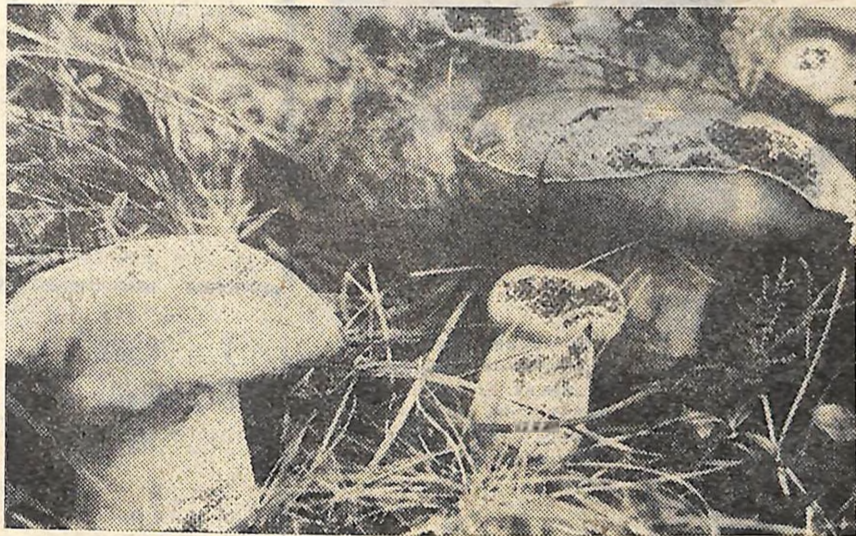
Незначна глибина залягання буровугільних пластів дає можливість видобувати його відкритим способом. Не тільки тепло для жителів, виробничих підприємств дає буре вугілля. Це й сировина для хімічної промисловості, з якої виробляють штучний бензин, нашатирний спирт, нафталін. В шахтарській Олександрії працює перше в Радянському Союзі підприємство по виробництву продукції з бурого вугілля — завод гірського воєну «Хімік». Він випускає вуглелужні реактиви, очищає

свій. Особливо ціниться червоний граніт Капустинського кар'єру в Новоукраїнському районі. Цей граніт був використаний при будівництві Московського метро, університету імені М. В. Ломоносова, пам'ятника Невідомому солдату в Москві, п'єдесталу пам'ятника В. І. Леніну в Ташкенті, Палацу культури «Україна» в Києві.

У Знамянському районі відкрито джерело радонової води. Тут працюють завод мінеральних вод і бальнеологічна лікарня. А Новгородківський завод мінеральних вод для потреб населення випускає воду «Кришталеву».

Отон надареному степовою перлиною Українці називають Кіровоградщину...

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
м. Кіровоград.

Щедра осінь,

Фото В. ГРИБА.

МОЗАІКА

Хліб майбутнього

Наближається до здійснення одвічна мрія хлібороба про культуру, яка поєднала б у собі високу врожайність, добру якість зерна і стійкість до несприятливих погодних умов. На дослідних ділянках Харківської й Миронівської, Одеської й Сибірської, Алтайської й Кубанської областей досліджують новий злак — тритикале. Вирощування цього гібриду пшениці й жита обіцяє багато: він дає з гектара до 80 центнерів зерна і близько 500—зеленої маси. Крім цього, в зерні нової культури міститься до 10 процентів біл-

ка й понад півтора проценти цінних амінокислот. Перший вітчизняний сорт тритикале вже вирощується на корм худобі в деяких районах України.

Агресивні чужинці

На початку шістдесятих століття у Флориді (США) почали культивувати з декоративною метою каштанові дерева, завезені з Австралії. Люди милувались їх гарним листям, білою корою і гадки не мали, що доведеться ламати голову над тим, як позбутися чужинців. Ці дерева зараз блискуче витісняють місцеву флору, однакову бурно розростаються у міс-

цях як з прісною, так і з солоною водою. Вони ніяк не реагують на гербіциди; їм не завважають посухи, повені, спека й холод. Навіть суцільні вирібки не дають результатів, бо на місці старого стовбура виростають чотири нових! У лісі з каштанових дерев зовсім не росте трава, навіть дикі звірі тікають з нього. Цікаво, що в себе на батьківщині ці дерева нічим не відрізняються від інших, ростуть порівняно повільно.

Ну, акул, постривай!

Зустріч з акулою завжди нагайала страху на люди-

ну. Давно ведеться пошук ефективних засобів захисту від грізного морського хижака. Недавня знахідка вєсла надію на успіх у цій справі.

У Червоному морі, котре кишить акулами, виявлено плоску, схожу на камбалу, рибку, яку місцеві жителі назвали «мойсева підшова». Рибка випускає отруту, яка вмиг паралізує щелепу хижака так, що паща його залишається відкритою.

Вчені провели експеримент: опустили в море перемст з прив'язаними до нього рибкам. Акули кігнулись до них, але замість бажаної здобичі одержали добру дозу молочно-білої отрути і втекли з роззявленими пащами. Так само-

закінчилися і повторні спроби хижаків поласувати рибкою.

Якщо вчені зможуть синтезувати отруту «мойсевої підшови», то любителі поплавати у відкритому морі вже не боятимується акул.

Об'єкт дослідження — Черемош

Наполовину зменшено обсяг лісосилу на Черемоші. Це зроблено за порадою вчених і студентів Чернівецького університету, які під керівництвом за-

відуючого кафедрою зоології доктора біологічних наук І. Д. Шнаревича вєсбічно вивчили життя осіпваної в піснях і легендах річки. Дослідження показали, що інтенсивний сплав завдає шкоди річковій флорі і фауні.

Це лише частина великої природоохоронної роботи, яку ведуть майбутні спеціалісти. Зокрема, університетські іхтіологи старанно зберігають популяції цінних риб у карпатських водоймах, складають рекомендації для господарств, що розводять форель.

А. МОЙСЕВА,
кор. РАТАУ.

ПОШТА ВІДДІЛУ ШКІЛЬНОЇ І СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У ЖОВТНІ ВІДДІЛ ОТРИМАВ 262 ЛИСТИ

Нині ми одержали від вас, друзі, найбільше листів про улюблених учителів, ви розповідаєте про своїх молодших колег, згадуєте перших шкільних наставників, ділитесь досвідом роботи в школі. І це зрозуміло: на початку жовтня ми відзначили День учителя.

учителів — Тихона Матвійовича Копійки. Це дуже дорога та близька мені людина. Тихон Матвійович багато знаходив цікавих справ для нас; походи, вечори, літературні вікторини, диспути, вистави. Пого уроки історії ми згадуємо й тепер. Учителю умів запалити дитячі серця.

П. ЗУБЕНКО, заступник директора вечірньої школи № 1 м. Кіровограда.

ВЧИТЕЛІ...

Два роки тому після закінчення педінституту прийшла в середню школу № 5 м. Кіровограда Галина Петриченко. І хоча спочатку, як звичайно, її бракувало досвіду і не завжди все у неї виходило, молода вчителька наполегливо готувалася до кожного уроку, приділяючи до роботи старших колег.

Несла своїм «першачкам» завжди щось нове, цікаве. Вчила сама і вчилася у них. І скоро про Галину Олексіївну заговорили в школі з повагою. Тепер її ставлять за зразок іншим. Їй доручили провести урок на семінарі директорів шкіл міста. А вчителі-комсомольці десятирічки обрали комсомолку Петриченко своїм секретарем...

Л. ІВАНЧЕНКО, учитель-пенсіонер, м. Кіровоград.

У нашій десятирічці працює клуб «Молодий сухомлинець», перше засідання якого недавно відбулося. На ньому вступила завуч В. Г. Дараган. Вона розповіла молодим педагогам про традиції школи, що носить ім'я Олександра Васильовича Сухомлинського, закликала бергти і примножувати шкільні традиції.

Г. НАСТАСЬЄВ, с. Павлиш, Онуфріївський район.

У мене зберігається фото одного з перших моїх

Жовтень сміле і сміле пожовкле листя. Замирає сад, тихо шелестять тополі. А там, поміж них, зі своїми другокласниками молода вчителька Тетяна Іванівна Івашова. В її руках журнал «Барвінок». Вона вголос читає вірші. А діти намістниками оченятами стежать за нею. І наче кажуть сердцями: «Які ми раді, що ви з нами, Тетяно Іванівно!».

М. СТОЯН.

с. Панчево, Новомиргородський район.

«СЬОГОДНІ У НАС ОПЕРА»

«Ромашка» — так називається гурток музичної казки, організований три роки тому при Будинку культури авіаторів Кіровоградського льотно-штурманського училища.

Ініціатором його створення і керівником стала Ніна Миколаївна Бредихіна. Вона збрала в гурток школярів котрі хотіли навчитися співати, кого полюбив чарівний світ музики. І невдовзі, після нескінченних репетицій, у «Ромашки» відбулася прем'єра опери «Ріпка». Перед початком вистави всі дуже хвилювалися, та іспит юні артисти витримали з честю. Першими їхніми глядачами були вихованці дитячого садка № 23. Казка їм дуже сподобалась, і дружині, тривалі оплески додали «Ромашці» сил і натхнення.

Нині в репертуарі гуртка більше десяти казок-опер. Це «Муха-Цокотуха», «Тім і Том», «Червона Шапочка», «Червоні пелюстки»... Улюблена казка і дітей, і дорослих — «Хазяйка Мідної гори» П. П. Бажова.

Хто ж ці маленькі артисти, котрі двічі на тиждень після уроків біжать до Будинку культури на чергову репетицію? Четвертокласниця Женья Трусова, п'ятикласниця Катя Грицаєнко, Оля Пономаренко, Світлана Клименко, учениця шостого класу Валя Середина... Всі вони вихованці восьмирічної школи № 25; у щоденнику кожної — лише п'ятірки і четвірки.

Зовсім недавно мені почастило побувати на репетиції гуртка. Була вражена тим ентузіазмом, з яким працювали всі над своїми ролями. І якщо у когось щось не клеїться, дівчатка не занепадають духом, адже знають, що нічого не приходить відразу.

«Сьогодні у нас опера», — завжди кажуть гуртківці перед початком спектаклю. Ці слова вони вимовляють з особливим трепетом і хвилюванням. Бо кожен вихід на сцену — то і звіт перед самим собою про те, чого навчився, чого досяг, то і подарування маленьким і дорослим глядачам чудового настрою, приємних радісних спогадів.

О. ТУЛАКШИНА.

На знімку: йде вистава «Хазяйка Мідної гори». Зліва направо: Катя ГРИЦАЄНКО (Катя), Олена ТУЛАКШИНА (Хазяйка), Світлана КЛИМЕНКО (Данило).

НАШІ ТРАДИЦІЇ

Бсілякі масові заходи і традиційні свята проводяться в нашій школі.

Так, у вересні ми широко відзначили свята квітів і врожаю. На них були представлені найрізноманітніші композиції букетів, експонувалися чудернацькі форми і величезні розмірами буряки, картопля, помідори, капуста, гарбузи, яблука...

Щороку в ряди юних гіталовців у нас приймають кращих учнів дев'ятих класів. В урочистій обстановці дев'ятикласники вголосують клятву про палку любов до землі, до техніки, до хліборобської професії, виконують пісні про Гіталова. Юнаків і дівчат щиро вітають учителі, батьки, товариші, бажають їм успіхів у хліборобській справі.

С. ЮХИМЕНКО, член гуртка «Онокор» Комішуватської десятирічки Новоукраїнського району.

ГОРИТЬ ВОГОНЬ МАЛОЇ ШКІЛЬНОЇ

«Олімпіада-80, ми — твій резерв!» — під таким девізом пройшли змагання другого етапу «Стартів надії» серед семикласників середньої школи № 34 м. Кіровограда.

Красивий шкільний стадіон: не по-осінньому теплий вітер розвіває прапори, сонце, що вчора було заховане у хмарах, сьогодні ласкаво усміхається з чистого неба. Здається, сама природа прийшла на допомогу учасникам змагань. Ось колона команд на чолі із суддівською колегією, до складу якої ввійшли дев'ятикласники, урочистим маршем крокує стадіоном. Парад почався. Настає найурочистіший момент — переможець першого етапу «Стартів надії» Ігор Жаранич запалює вогонь. Мала шкільна Олімпійська ігри відкрито.

Учасники розколяться по місцях змагань. На них чекають біг на 60 метрів, стрибки в довжину, естафета. І хоча була це велика лише шкільна олімпіада, напруга її не поступається напрузі змагань найвищого рангу.

Особливо драматично розгорнувся поділ в естафетному бігу. Саме тут переважила злагодженість і

організованість, тозарпська взаємодопомога і колективної команди. Виграли естафету юні спортсмени із сьомого «Б».

А загальне перше місце посіла команда сьомого «В» класу, друге — сьомого «В», третє — сьомого «А». Та головне не в тому, хто яке місце виборов, а в тому, що хлопці і дівчата показали відмінну фізичну підготовку, високу організованість, те, як вони вміють боротись і перемогати.

О. РУДЬКО, десятикласниця СШ № 34.

МОЛОДЦІ!

Майже місяць працювали студенти Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна в нашому колгоспі.

Юнакам і дівчатам було створено всі умови для високопродуктивної праці і відпочинку. Трудилися біля студентського загону з особливим піднесенням. Вони збрали сотні центнерів помідорів, цибулі, яблук, столових буряків.

Студенти не раз виступали з концертами перед механізаторами тракторної бригади № 1 і в сільському Будинку культури перед учнями місцевої школи та жителями села. Особливо глядачам сподобався виступ Тетяни Стратан і Людмили Драбички (Чуєт).

Після закінчення сільськогосподарських робіт правління організували вечір, на якому голова колгоспу Степан Трохимович Кривопіський подякував майбутнім учителям за сумлінну працю, вручив їм грамоти і пам'ятні подарунки.

Н. САРАЙЛО, секретар комітету комсомолу колгоспу «Дружба» Новоархангельського району.

«ВИСОКОГО ВАМ НЕБА»

Почесними гостями піонерів-кідівців середньої школи № 19 м. Кіровограда були курсанти льотно-штурманського училища Веселід Крисланов з Болгарії, кубинець Александр Лара Байярд, уродженець Народної Республіки Ангола Жакін Альберту де Сезар.

Зарубіжні друзі цікаво розповідали про своє життя, про те, як живуть діти у них дома.

А. САРЖЕВСЬКИЙ, м. Кіровоград.

ГРАНІ МОРАЛІ

ПРО ЛИЦАРСТВО І СИГАРЕТИ

У нашій газеті за 25 вересня ц. р. був опублікований лист курсанта КВЛУ С. Сеферидіна «Не дивуються хлопці...», в якому він обурювався за приводу вельми непристойної поведінки дівчат на танцмайданчику. Відгуками, які редакція одержала на цю публікацію, викликані роздуми про духовний світ молодого сучасника, про зміст його дозвілля.

Нічого такого, але...

Мабуть, не варто ставати в позу провінціального добродія із прабабусиним пенсене на носі, розносячи вщент косметичні надмірності юнок, сумнівно оригінальний елемент туалету — джинси, «модерний» лексикон тощо. Звичайно, все це не типові прикмети нашого часу, а скоріш усього каламутна піна нуртуючої молодості. Звикли ми й до такої «дидилчаної» картини, коли в напівтемному залі ресторану дівчата напів'ють (потягуючи з фужера вино), напівкурять (ліниво пускаючи через чарівний носик дим), напівтанцюють (ліниво звісившись на партнері) і т. д. Все це називається «культурним відпочинком».

Здавалося б, нічого жалючого в цьому немає. Тим більше що коли спостерігаєш нашу прекрасну половину людства в праці, в побуті, в години дозвіл-

захопить із собою попливнички і не засмічує танцмайданчик». На жаль, цей «жарт» стосується безпосередньо юнок, що смакують тютюновий дим на вечорах танців.

Ніна Є. м. Олександрія.

«На жаль, у нас ще зустрічаються дівчата, які зневажливо кривлять губи. Мовляв, хай вони самі між собою розбираються, ми не будемо бруднити руки. Для цього ми надто розсудливі і не так виховані...»

Погано виховані!

В одному із своїх оповідань М. Горький розповів про такий випадок. Якось пізно ввечері він зустрів на вулиці п'яну жінку, яка влягалась у калюжі, силкуючись із неї вилізти. Молодичка була брудна і брутальна. Від неї несло силовухом.

Але це все-таки була жінка! І М. Горький (оповідання написано від першої дійової особи) допомагав їй звестися на ноги. Більше того, він провів до дому цю захмелілу повю, яка не могла самотужки дістатися до квартири... Ні, шановні чоловіки, не чистоплюйте визначте вашу гордість. Легше образити жінку (хай вона навіть цього і заслугоує), ніж допомогти їй розібратися в своїх почуттях, проаналізувати свої вчинки. А допомогти слід. Адже прекрасна стать до того ж — і слабка стать.

І. ШУМА, м. Кіровоград.

Але нічого такого

З листа С. Сеферидіна дізнаємось, що хлопці на вечорах танців, спостері-

ючи, як дівчата «з'ясовують стосунки», тільки зневажливо кривлять губи. Мовляв, хай вони самі між собою розбираються, ми не будемо бруднити руки. Для цього ми надто розсудливі і не так виховані...»

Погано виховані! В одному із своїх оповідань М. Горький розповів про такий випадок. Якось пізно ввечері він зустрів на вулиці п'яну жінку, яка влягалась у калюжі, силкуючись із неї вилізти. Молодичка була брудна і брутальна. Від неї несло силовухом.

Але це все-таки була жінка! І М. Горький (оповідання написано від першої дійової особи) допомагав їй звестися на ноги. Більше того, він провів до дому цю захмелілу повю, яка не могла самотужки дістатися до квартири... Ні, шановні чоловіки, не чистоплюйте визначте вашу гордість. Легше образити жінку (хай вона навіть цього і заслугоує), ніж допомогти їй розібратися в своїх почуттях, проаналізувати свої вчинки. А допомогти слід. Адже прекрасна стать до того ж — і слабка стать.

І. ШУМА, м. Кіровоград.

Але нічого такого

З листа С. Сеферидіна дізнаємось, що хлопці на вечорах танців, спостері-

ІЛЮСТРАЦІЯ ДРУГА

«На танцювальний майданчик окремі курсанти КВЛУ приходять напідпитку, в пожмаканій формі, неохайні і цинічні. Іноді можна спостерігати неймовірне: такий «кавалер» піднімає руку на дівчину за те, що вона не пішла з ним танцювати!»

Хлопці! Де ж ваше лицарство? Чи вже ви забули значення цього слова? Вікторія К., Тетяна Д., Марина С., Олена К. та інші. м. Кіровоград.

«На вечорах танців у клубі КВЛУ можна зустріти захмелілого курсанта. Соромно дивитись на цих «джентльменів», які розв'язують ходом із сигаретою в зубах підходять до дівчини, щоб запросити її до танцю».

Група студенток КІСМУ.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Ми сподіваємось, що розмова, порушена нашими численними читачами і самими ж відвідувачами згаданого танцмайданчика, допоможе нарешті навести поряток і створити атмосферу культурного й змістового дозвілля молоді. І в цьому своє вагоме слово повинні сказати комітети комсомолу училищ. Тож чекаємо відповіді від секретарів комсомольських організацій: КВЛУ — Віталія Поліщука, ЛШУ — Віталія Куниціна.

«На жаль, деякі курсанти КВЛУ далеко не млялі й виховані хлопці. Такі приходять п'яні на вечір танців, з їхніх уст нерідко зриваються нецензурні лайки, вульгарні жарти.

Лариса Б. м. Кіровоград.

ХОТИЛОСЬ би сказати всім відвідувачам згаданого танцмайданчика, що взаємна авічливість — це першооснова хорошого тону. Іноді навіть одне щире слово може подіяти краще, ніж злива образ. Олександр Довженко якийсь сказав: «Велике діло — добре слово. Воно часом дорожче від усього, від усіх ліків, від багатства і потрібне людині, як хліб і мед, як жива вода». Не забуваймо про це. Шануймо власну гідність, поважаймо її в інших і не виставляючи своєю напоказ, мов пихата модниця фальшивий діамант.

В. ВАСИЛЕНКО.

НЕ ТА ТЕПЕР

МАЛИНІВКА...

СУБОТНІЙ
РЕПОРТАЖ

На знімку:
про Малинівку
розповідає В. Г.
Косолапов.

ПАМ'ЯТАЄТЕ Малинізку?
Маленьке село на півдні України. Тяжкі роки громадянської війни. Одна влада безперервно змінюється другою: то «білі», то «зелені». Бандитські зграї насамперед нещадно захоплювали владу... щоб потім беззлібно зникнути при наближенні Червоної Армії. Банди Грициана, сина місцевого куркуля, налітає на Малинівку. Отаман «зелених» вирішує справити тут чергове весілля, обравши жертвою сільську дівчину Яринку. Але вона неохоче відійшла, пастух Андрійна...

Згадали? Перипетії тих подій відомі нам з оперети Л. Юхвіда «Весілля в Малинівці». А надихнули автора на її створення справжні події у славній Малинівці — невеличкому селі, що розкинулось у одній з мальовничих долин нижнього Петрівського району.

З ГОРИ, з вікна автобуса село — як на долоні. Помережене паутинням телеантен, оберезане нитками доріг. Мої супутники — артисти народного самодіяльного театру музичної комедії Кіровоградського Будинку культури імені Калініна. Вони, розповідає режисер театру Михайло Ілліч Барський, вирішили до 20-річного ювілею театру поставити оперету Л. Юхвіда. І от сьогодні перша репетиція на місці подій, знайомство з Малинівкою.

Яка ж вона, Малинівка вчорашня і сьогоднішня? Зустрічає нас голова виконкому Чечелівської сільської Ради В. Г. Косолапов. Є що згадати, про що розповісти ветеранові, кавалерові трьох орденів Слави.

— Он там, на пагорбі, за переказами старожилів, — говорить Віктор Григорович, — колись стояли панські маєтки. А під час громадянської війни банди врангелівських офіцерів Ярового, Чечеля, місцевих отаманів. Між Малинівкою і Чечелівкою загони армії Будьонного, які поспішали звільнити Крим від врангелів, билися з бандитами. Чечеля тут було взято в полон. А ось — монастир, у якому (за сюжетом) було нубло Грициана і де він хотів гуляти весілля. Майдан, де нібито командував своїм підрозділом командир Яшкар-артилерист. А он там дід Ничипір, присівши за перелазом, ховає за пазуху стару потерту будьонівку або весілля одягає її на голову, залежно від того, «...яка в селі влада».

Час вніс нові сюжети в історію Малинівки. Під час Великої Вітчизняної війни протягом двох років

зрівнювали село з землею. Важкі й тривалі бої йшли за його визволення. Сім разів Чечелівка і Малинівка переходили з рук у руки. І коли перше село було визволене у 1943 році, то друге, аж у наступному. Власне, від села залишилися одні згадки...

Тим разючіші зміни, що сталися на очах сільських старожилів протягом останніх десятиліть. Не та тепер Малинівка. Змість жалюгідних кількох пудів у двадцятих роках, тепер наскокишні поля видаєть 40—50 центнерів пшениці з гектара. У нозі, світлих будинках живуть сільські трудівники. За роки двох останніх п'ятирічок виросла ціла вулиця новобудов. Назвали її Молодіжною...

А ЛЕ повернемося до репетиції. З покоління в покоління передаються у Малинівці народні звичаї і традиції, не забуваються перекази і старанно оберегаються місця, так чи інакше пов'язані з історією написання славного «Весілля в Малинівці». Все це стало в пригоді учасникам майбутньої вистави. І ось уже нововоспечений Яшка-артилерист (його роль виконуватиме диктор обласного комітету Микола Левановський) проводить «дислокацію місцевості». Попандупуло (робітник заводу тракторних гідроагрегатів Борис Велков) обстежує монастир, за сюжетом — колишнє лігво бандитської зграї. Софія (інженер заводу «Рембуттехніка» Валентина Гуманюк) вітає Яринку (її гратиме Людмила Касімова, старший технік КІСМУ). «...А сонце ще не сіє, і вся Малинівка залита його передвечірнім промінням. Тихо... І степовий вітер боїться поворухнути цю тишу, боїться зачепити своїм крилом голубуватий серпанок...».

Потрапили ми в цей день і на весілля. Правда, не в Малинівці, а в сусідньому селі — Спасовому, теж «учасникові» тих далеких подій. Гості зичили щастя дочці колгоспника Миколи Івановича Проходо — Ользі та її нареченому Івану. Щастя молодим на оновленій землі...

Д. БОНДАР,
спецкор «Молодого комунара».

Вони ще зовсім малорі. Як дотепно зауважив конферансьє Олег Месеча, ім років сорок... до пенсії, і не мають вони гучних титулів і прізвищ, але є в них молодечий запал і прагнення позбутися всіляких канонів, у які, на жаль, ще дуже часто у нашій естраді втискують будь-який жанр (так простіше і надійніше). Нічної смутності. Головне — сприймання виступу глядачем, і не просто сприймання, а співсприймання, співпереживання, коли артисти на сцені, а глядачі в залі живуть, думають разом протягом недовгих годин концерту.

НА СЦЕНІ Палацу культури імені Жовтня складають свій перший творчий звіт молоді артисти Кіровоградської обласної філармонії. Всі вони — цьогорічні випускники (зауважимо, це перший випуск) Київського державного училища естрадно-циркового мистецтва.

«Калейдоскоп» — так називається їх естрадне репертуар. Назва це випадкова. Номери стрімко змінюються один одним. Пієти про комсомол у виконанні Людмили Хоменко — ліричним і гумористичним водночас сопологом Ольги Кравця, ескізір Ігоря Хоменка — запальним і граціозним «Східним танком» Ніни Мойсеєнко, вокально-хореографічна композиція «Вальс про вальс» — оригінальним жонгльажем Олександра Семенова. Співвають Наталія Лоскова, Наталія Філічук, Тетяна Калініченко... Окремий номер присвячується Олі-

мпіаді-80: мовою рухів і пластикою тіла ведеться розповідь про негаснучий олімпійський вогонь, про те, яку притягальну силу мають і мали для людства в усі часи оті н'ять кілець...

ВІДВЕРТО кажучи, глядачі вже втомилася від збірних естрадних видоів, навіть якщо вони організовані столичними концертними об'єднаннями. Про це не раз писалося в центральних газетах.

Стоїлися тому, що репертуар таких концертів повторюється з року в рік і має чітку диференціацію — ось монолози, ось ліси, ось цирковий номер...

Новостворений колектив філармонії повністю відмовився від подібної схеми.

— Ми намагаємося, — розповідає режисер-постановник Михайло Вайнблат, — максимально використувати всю ту універсальність кожного артиста, яку дає йому училище: вміння співати, танцю-

ПРЕМ'ЄРА НА СЦЕНІ —

«КАЛЕЙДОСКОП»

вати, говорити, рухатись на сцені — все протягом одного номера. Тобто мова йде про те, щоб кожен номер перетворити в маленьку сцетакль. (Пам'ятаєте — «театр Алли Пугачової?» — Д. Б.). Але так, щоб він не випадав із загального сюжету сценарію, який, до речі, написав теж молодий київський автор Віктор Сіпов.

Чим це викликано? Судити самі. У наш час соліст цікавий лише тоді, коли він — особистість, коли стиль у нього свій, неповторний. Ми ж поки що не

маєстри. Ми лише починаємо. І коли танцем, пантомімою, артистичним вбранням, парешті, розкриємо кожну пієту, номер пієти зсередили, коли сполукаємо глядача самому розшифрувати побачене, думати на концерті, — лише тоді йому буде з нами справді цікаво. Вважаю це найдоцільнішим вирішенням сучасної естрадної вистави...

Щасливої вам дороги в мистецтво, — нам, кому ще років сорок... до пенсії!

Д. СТЕПОВИЙ.

ПЕГАС «ПК»

ТАЄМНИЦЯ

Всі сусіди дивувались:
— Що з Петром сьогодні сталося?
Мабуть, вперше в році цьому
Він тверезий йшов додому.
Скоро виявиться секрет:
Був зачинений буфет.

МИСЛИТЕЛЬ

«Дотепно вмів хтось говорити:
Мовляв, лежачого — не бити! —
Тек ледар міркував уранці,
Простягнувши ноги на лежанці. —
А я б іще віддам ти суть:
Хей і ледачого не б'ють!»
Любов ГНІДЕЦЬ.
с. Тишківка,
Добровеличківський район.

НЕПРАВДОПОДІБНІ ІСТОРІЇ

П АРЕШТИ загорівся земним (на добрі справи), некуцим (проти пероб і п'яної) вогнем «Комсомольський прожектор» у Петрівському районі (початковий штаб Іван Жилка). З приємністю повідомляємо, що біля стени з червоного виступом «КП» утворилася така величезна черга читачів, що вразом слух не вірити і продринчав райкомом комсомолу — тек.

Така ж подія сталася у Новомиргороді, де начальником районного штабу «Комсомольський прожектор» став Іван Жилка. З приємністю повідомляємо, що біля стени з червоного виступом «КП» утворилася така величезна черга читачів, що вразом слух не вірити і продринчав райкомом комсомолу — тек.

П АРЕШТИ в колгоспі «Маяк» Знаменського району відродив свою величезну славу сільський хор. Це б пай! Колись аматори хорового співу демонстрували своє мистецтво не тільки перед сусідами і жителями обласного центру, а й на всеукраїнській сцені.

П АРЕШТИ в Устинівському районі Булики культури вчорні дозвілля молоді перетворилися в справжнє свято пієси, танців, аттракціонів. Після напруженого трудового дня устинівці чиндуж поспішають до цього вогнища культури. Нині тут щодня працюють гурти художньої самодіяльності, студія образотворчого мистецтва і студія балетного танцю. Словом все, як уні ст.

Казуть, що зачинатель цієї доброї справи акція комсомолу райцентру. За не йому честь і хвала.

П АРЕШТИ почав репертуарно курсувати автобус від села Новоселів до Готопанівська. Він возить учнів до школи і назад. Про це нам повідомила група вокалістів (усього 18 підлітків) із Новоселів. Ось який чудовий подарунок зробили дітям у Міжнародний рік дитини дирекція районного автопарку!

В. о. редактора В. СТУПАК.

А (ФЕ)РИЗМИ

Був забобонним — ніколи не отримував 13-ї зарплати.
* * *
І лавровий вінок може бути липовим.
* * *
Дехто залишає слід у науці, а дехто тільки насліджує.

РЕПЛИКА

Дійшов до ручки і дивився в замкову шпарту.
* * *
Володів голосом: мінчя інтонації залежно від обставин.
* * *
Володимир ПОЛІЩУК.
с. Підвисоке,
Новоархангельський район.

СТАРОЖИЛИ ПРИГАДУЮТЬ...

Кожен день кіровоградський автовокзал починає вирувати людським натовпом біля білетних кас, на платформі. Черги видовжуються біля ряду кіосків і дверей перукарні. Всюди гамір, метушня.

Але є на території автовокзалу і затишне маллюдне місце — поблизу стендів, на яких повинні висувуватись обласні, республіканські і центральні газети. Нині ж на цих щитах іноді з'являються оголошення типу: «Продасця хата на дві половини. Є все удобства. Знаходиться в селі дальновоєстичним кладбищем».

Правда, старожили нашого міста пригадують що колись на стендах регулярно появлялись «Кіровоградська правда» й «Известия» «Правда» і «Комсомольская правда». Але коли це було? Нинішнє молоде покоління тільки скептично посміхається, почувши теке повідомлення. А й справді, спробуй довес-

ти, що згадані стенди існують не для того, щоб об них гасити недокурки, чіпляти до щитів обгортки від цукерок, що в них зовсім інше призначення.

Яке? На це запитання сподіваємось отримати відповідь від керівництва кіровоградського центрального автобусного вокзалу.

В. БОВТИШ.
На знімку: ...і все ж тут газети читають.
Фото В. ГРИБА.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

316030, МСП
М. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського життя, відділ військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолаторія — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.